

14.

Pelbartus de Temesvar OFM
Sermones Pomerii de sanctis, pars estivalis, sermo XIV¹

De sancto Ladislao rege
Sermo primus cum legenda

(1) „**Iustum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei**” *Sap. X. cap.*, (10). (A) Quibus verbis docemur, quod sanctos Dei imitari debemus in iusticie operibus, si volumus ad regnum Dei pervenire. Idcirco *Proverb. XII*, (28) scribitur, quod „in semita iusticie vita”, scilicet gracie in presenti et glorie in futuro. Sequitur: „Iter autem devium ducit ad mortem”, scilicet gehenne, quod claret exemplariter, scilicet a principio mundi semper perisse iniustos et malos:

Primo quidem in celo, quo in ipso creationis principio mali angeli perierunt, et boni vitam obtinuerunt iusticie divine obtemperando, ut debebant.

Secundo in paradiso: Adam quamdiu in iusticia originali stetit, bene sibi fuit, et postquam usurpavit vetitum, exul factus est a patria.

Tertio in hoc mundo: Abel iustus, licet occisus, salvatur, Cain reprobatur, sic et Noe tandem in diluvio servatur, et omnes alii perierunt, sic et Sodomite.

Denique quarto in schola Christi Iudas malus et iniquus periit, iusti autem et boni discipuli ad celeste regnum pervenerunt.

Et ut iuxta thema loquamur ad litteram: Iacob, qui iustus fuit, fugientem iram fratris sui, Esau, *Gen. XXVII.*, „**deduxit Dominus per vias rectas**”, scilicet morum, „**et ostendit illi regnum Dei**” dando illi benedictionem regni Dei, precipue per Christum Dominum. Sic beatum Ladislaum, qui fuit iustus et profugus ab ira fratris sui Salomonis regis, scilicet in Polonie regnum secundum chronicas. Hunc „**iustum deduxit Dominus per vias rectas**” morum salubrium, „**et ostendit illi regnum Dei**” in celesti gloria, quem etiam unxit in regem huius regni Hungarie Salomone deiecto. Merito ergo de ipso inter sanctos confessores hec verba canuntur, scilicet: *Iustum deduxit* etc.² Iuxta que pro nostra edificatione tria mysteria notabimus pro hoc sermone, secundum quod de tribus commendatur in eis beatus Ladislaus.

Primo de recta vita, quam ipse **iustus** tenuit,

secundo de saluberrima via, qua eum **Dominus deduxit**,

tertio de superna gloria, qua **regnum Dei** possedit.

(1.1) (B) Circa primum de rectitudine vite nostre queritur, qualis vita humana dicatur vere recta. Ad quod respondetur et sit pro conclusione dictum Philosophi, VIII. *Phisicorum*, videlicet quod „rectum est, cuius medium non exit a suis extremis”, id est non discordat declinando a linea extremorum, ut patet in recto baculo. Pro declaratione ergo notandum, quod vita humana habet tres precipuas partes, scilicet:

principium nativitatis,

medium vite temporis,

terminum mortis.

(1.1.1) Prima pars est ipsa nativitas. Et est hoc primum extremum nostre vite, quo ingredimur in hunc mundum, et habet tres precipuas proprietates, scilicet

nimie paupertatis,

---

¹ Pelbartus de Temesvar (c. 1435–1504), *Pomerium sermonum de sanctis*, Hagenau 1499. (Inter annos 1499 et 1519 viginti editiones.) – (Madas–Horváth 2008, 190–204.)

² Versiculus ex Officio *Commune confessorum*.

multe vilitatis et abominabilitatis,
atque miserrime fleibilitatis.

(1.1.1.1) Nam si consideramus, supra omnia alia animalia nascitur homo maiori paupertate. Alia enim animalia in nativitate secum portant in mundum ea, quibus teguntur, scilicet bruta pilos, aves pennas, pisces squamas, in quantum non aliunde hec adquirunt, sed a natura his vestiuntur. Flores etiam suum ornatum et herbe et plante habent ex naturali origine. Sed quid de humana nativitate dicere possumus, audi dicentem *Iob* I, (21): „Nudus egressus sum de utero matris mee” etc. Revera nisi vestimenta aliunde mendicaremus omnino nudi permaneremus, sed mendicamus lanas ab ovibus etc.

(1.1.1.2) Item nativitas humana est abominabilis et vilis, quoad omnes etiam reges. *Sap.* VII, (6): „Unus est omnibus introitus ad vitam et exitus. (5) Nemo enim ex regibus aliud habuit nativitatis initium.” Hec ibi.

(1.1.1.3) Item nativitas humana est misera cum fletu nascentis et dolore parientis, ut experientia docet. Unde *Sap.* VII, (3): „Primam vocem similem omnibus emisi plorans”, scilicet in nativitate. Ubi *Lyra* dicit, quod „omnis masculus nascens gemendo profert a, femina vero e, quasi conquerentes de primorum parentum transgressione, propter quam nascuntur filii ire et miserie. Unde habentur versus: Omnis masculus a nascens, e femina profert. A dat Adam genitor, e dat Eva prior.” Hec *Lyra*.

(1.1.2) Secunda pars media est ipsius vite humane duratio a nativitate usque ad tempus mortis, que est tota laboriosa et brevissime pertransitiva, et miseriis plena. Unde *Bernardi De consideratione* lib. II.: „Consideranti tibi, quid sis, occurrit, quod sit homo pauper et nudus, et miserabilis, et dolens, ac erubescens, quod nudus sit, plorans, quod natus sit, murmurans, quod non ad honorem, sed ad laborem natus sit homo, natus ex muliere, et ob hoc cum reatu, brevi vivens tempore, ideo cum metu repletur multis miseriis, et ideo cum fletu.”³ Hec ille.

(1.1.3) Tercia pars ultima vite hominis est mors amara, que etiam ut principium nativitatis, habet qualitates

nimie paupertatis,
horrende abominabilitatis,
atque dolorose lugubritatis.

Quod enim mors sit nimie paupertatis, claret, quia ab omnibus in morte spoliati transimus. Unde *Apostolus* I *Tim.* VI, (7): „Nichil intulimus in hunc mundum haud dubium, quia nec auferre quid possumus.” Item quod mors sit horribilis et lugubris experientia docet. Unde et *Philosophus*, III. *Ethicorum*: „Terribilissimum omnium est mors.” Item *Eccli.* XLI, (1): „O mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis.”⁴

(1.2) (C) Ad propositum ergo ex his claret iuxta conclusionem premissam, quod ex quo duo extrema vite humane sunt nimie paupertatis et multe vilitatis ac flebilis miserabilitatis. Idcirco recta vita media dicitur, si in his non discordat ab extremis, scilicet in paupertate, in humilitate et in penitentiali lugubritate. Et sic per contrarium patet, quod non rectam, sed curvam vitam agunt:

(1.2.1) Primo, qui divitias nimium amant, quia tales a Christo comparantur camelis, qui depressi sunt in prima et ultima parte, sed gibbosi et sarcinati in media parte dorsi, et sic sunt curvi, non recti. De quibus *Matth.* XIX, (24): „Facilius est – inquit – camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum” etc.

(1.2.2.) Secundo non rectam vitam agunt superbi et elati, sed sunt curvi, sicut terra collium vel montuosa. *Eccli.* X, (9): „Quid superbis terra et cinis?”

(1.2.3) Tercio, qui lautam et voluptuosam vitam ducunt, ut luxuriosi, nec curant penitentie lamenta, quorum anima est curvata ad amplexandum stercora carnalium vitiorum. Contra quos *Bernardus* in *Meditationibus* dicit sic: „Attende, homo, quid fuisti ante ortum, et quid es

³ Bernardus, *De consideratione*, lib. 2, c. 9. – PL 182, 753B.

⁴ Aristoteles, *Ethica Nicomachea*, lib. 3, c. 9.

ab ortu ad occasum, et quid eris post occasum.” Et infra. „Nichil est homo, quam saccus stercorum, cibus vermium, post hominem vermis, post vermem fetor et horror, sic in non hominem vertitur omnis homo. Quid ergo superbis pulvis et cinis, cuius conceptus culpa, nasci miseria, vivere pena, mori est angustia? Cur carnem tuam inpinguas, et preciosis rebus adornas, quam post paucos dies vermes devoraturi sunt in sepulcro, animam vero tuam non ornas bonis suis, que Deo et angelis presentanda est in celis? Quare animam tuam vilipendis, cum totus mundus ad unius anime precium equiparare non potest, non enim animam suam Deus pro toto mundo dare voluit, quam tamen pro humana anima dedit.”⁵ Hec Bernardus.

Beatus rex Ladislaus bene hec considerasse claruit, qui per omnia rectissimam vitam secundum hec tenuit, quamvis enim esset rex, tamen omnia mundana adeo despexit, ut potius oneris, quam honoris sibi talia forent, quod patet ex eius legenda infra. Humilitateque sectatus sua et aliorum peccata lugebat tanta lacrimarum copia, ut etiam pro miraculo ascriberetur in *Legenda*. Ecce ergo omnibus claret rectitudo vite in exemplo beati Ladislai.

(2) **(D)** Circa secundum principale de via salutis queritur, que sit via directa salutis et regia. Respondetur per conclusionem, quod conformatio voluntatis divine, patet secundum Bernardi *lib. De libero arbitrio*, sententiam, qui dicit sic: „Proficiendum est homini in bona voluntate”, scilicet conformando divine voluntati, „quia ipsa est via, de qua ait propheta: »Hec est via, ambulate in ea«” *Isa. XXX, (21)*.⁶

(2.1) Istud autem clarius ostenditur tripliciter:

Primo auctoritate,

Secundo exemplaritate,

Tercio declaratione.

(2.1.1.) Primo auctoritate. Nam *Matth. 7, (13)* Salvator adhortans dicit: „Intrate per angustam portam, quia lata porta et spaciosa via, que ducit ad perditionem, et multi sunt, qui intrant per eam, quam angusta porta et arta via, que ducit ad vitam, et pauci sunt, qui inveniunt eam.” Et que sit ista via post pauca subdit (*Mt. 7, 21*): „Non omnis, qui dicit michi, Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed qui facit voluntatem patris mei, qui in celis est, ipse intrabit in regnum celorum.” Et sic patet. Unde et Apostolus *Ephes. V, (15 et 17)*: „Videte – inquit – fratres, quomodo caute ambuletis, ut probetis, que sit voluntas Dei bona.” Et sic patet.

(2.1.2) Secundo ostenditur exemplaritate, scilicet ab eodem Salvatore posita *Matth. XXI, (28–31)*: „Homo – inquit – quidam habuit duos filios, et dixit ad primum: Fili, vade operare hodie in vinea mea. Ille autem respondens ait: Nolo. Postea penitentia motus abiit. Accedens autem ad alterum dixit similiter. Et ille respondens ait: Eo, domine. Et non ivit. Quis ex duobus voluntatem fecit patris? Dicunt ei Iudei: Primus.” *Lyra*: „Non enim poterant aliter respondere, quia minus malum est non promittere, quam promissum non servare.” „Dixit ergo illis Iesus: Amen dico vobis, quia publicani et meretrices precedent vos in regnum Dei” (*Mt 21, 31*). Quasi dicat, quod etiam pessimi peccatores, si penitentia moti convertuntur ad faciendum Dei voluntatem in omnibus, ipsi intrabunt in regnum celorum. Iudei autem, qui promiserant se obedire divine voluntati et facere mandata Dei, ut patet *Exod. XXIII*., sed non fecerunt, isti significantur per alterum filium. Et tales non sunt in via salutis, sed damnationis.

(2.1.3) Tercio ostenditur declaratione, quia ut sciat homo Dei voluntatem facere in omnibus ad salutem, statuit Deus certas rectas vias homini, quibus observatis et non alio modo possit ad salutem eternam pervenire. Iuxta has ergo debet homo ambulare, ut ad celum per vias directe deducatur, sic enim Dei voluntas impletur. Et in his beatus Ladislaus perfecte deductus est a Domino ac ad celeste regnum pervenit.

(2.2.1) **(E)** Prima directa, scilicet via salutis est fidem Christi habere. *Marci* ultimo, (16, 16): „Qui crediderit et baptisatus fuerit, salvus erit. Qui vero non crediderit, condemnabitur.” Et ad *Hebr. XI, (6)*: „Sine fide impossibile est placere Deo.” Unde *Ioh. XIII, (6)* dixit

⁵ Ps.-Bernardus, *Meditationes de humana conditione*, c. 3. – PL 184, 490A–C.

⁶ Bernardus, *Sermones de diversis*, Sermo 124. – PL 183, 746A.

Christus: „Ego sum via, veritas et vita.” Bernardus, *De XII gradibus*, dicit: „Ego sum – inquit – via, que ad vitam duco. Ego sum veritas, que vitam promitto. Ego sum vita, quam dono.”⁷ Hec ille.

(2.2.2) Secunda via est precepta observare. *Matth.* XIX, (17): „Si vis ad vitam ingredi, serva mandata”, scilicet Decalogi.

(2.2.3) Tercia via a peccatis omnibus se cavere. *Apoc.* XXI, (27): „Nil coinquinatum intrabit in illud”, scilicet regnum celorum.

(2.2.4) Quarta via est Deum super omnia diligere. *Matth.* XXII, (37): „Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo” etc. Unde Auctor *De spiritu et anima* dicit c. XI.: „Ipsa caritas est via Dei ad homines, et via hominum ad Deum”,⁸ sine qua non potest perveniri ad Deum, ut patet *De penitentia*, dist. III. *Si quis non habens*.⁹

(2.2.5) Quinta via ad proximum misericordiam et iudicium iustum facere. Unde *Glosa* super *Ps.* CXXXVIII. (recte 137) dicit sic: „He sunt universe vie Domini, misericordia et veritas, quia non sunt alie vie, quibus ad nos venit Deus, qui per misericordiam peccatores vocat, per veritatem promissiones reddit. Non sunt etiam alie vie, quibus ad Deum veniamus. Has ergo ambulemus, misericordiam in subveniendo, veritatem in iuste iudicando.”¹⁰ Hec *Glosa*. Unde et Christus in iudicio de operibus misericordie disceptabit, et illos, quos dignos sic reperit, beatificat.

(2.2.6) Sexta via vere de peccatis penitere. *Matth.* III, (2): „Penitentiam agite, appropinquabit regnum celorum.” *Glosa*: „Via, qua ad celum ascendimus, penitentia est.”

(2.2.7) Septima via usque in finem in premissis bonis perseverare. *Luc.* XVIII. (recte: *Mt* 10, 22): „Qui perseveraverit usque in finem hic salvus erit.” Et sic patet.

(2.3) **Legenda. (F)** Beatus iste Ladislaus istis viis salutis et iusticie ambulavit, per quas a Domino deductus ad celum pervenit, ut claret ex eius vite serie. „Cum enim ipse beatus rex Ladislaus esset ex illustri prosapia regum Hungarie progenitus, ab ipsa puerili etate tantis gratie donis extitit illustratus, ut non sine presagio futurorum Ladislaus foret vocatus. Nam prima sillaba nominis laus est per paragogen, dos autem datio vel datum, et laos populus interpretatur, et sic laus data populis sonat, quod vere in beato Ladislao rege completum Dei munere extitit, ut pro tali et tanto sancto rectore divinitus concesso, populus Hungarie et ab extraneis laudem digne sumeret, et ipse pro tanto beneficio Deum laudaret.”¹¹

„Crevit autem puer, et per etatis incrementa de virtute in virtutem profecit. Sicque fide et amore totus Deo inhesit, ut in Christi amore fixus et fervidus incentiva carnis edomaret, prospera queque calcaret, gloriam mundi contemneret, et tota devotione Christum Iesum, quem diligebat, quereret.”¹²

„Erat quippe fidelis et devotissimus ad Deum, liberalis et munificus in homines subiectos, misericors in afflictos, et validissimus oppressorum liberator et miserorum pius sublevator.”¹³

„In naturalium quoque gratia donorum erat quasi angelici reverendi vultus, statura procerus et ceteris hominibus ab humero supra preeminens. Fortis, strenuus et manu robustus, ut ipsa corporis species dignum imperio declararet. Et in tanta preeminencia bonorum non elatus, sed humilis extitit, nec ullius iura violenter occupavit, quin potius sua pro Christo copiose distribuit in egenos.”¹⁴

„Cumque nutu divino et – ut fertur – Beata Virgine Maria quasi in visione apud Filium pro

⁷ Bernardus, *De gradibus humilitatis et superbiae*, pars 1, c. 1. – PL 182, 942A.

⁸ Pseudo-Augustinus, *De spiritu et anima*, c. 16. – PL 40, 792.

⁹ *Decretum Gratiani*, De poenit. D. 3 c. 49.

¹⁰ Petrus Lombardus, *Commentaria in Psalmos*, Ps. 137. – PL 191, 1270B.

¹¹ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 516, 5–15.

¹² Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 516, 17–23.

¹³ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 518, 19–22.

¹⁴ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 517, 14–24.

ipso intercedente in regem Hungarie coronatus foret, omnium procerum regni electione et principum consensu, nolebat honores ambire, sed regalia insignia ante se deferri faciens, oneris potius quam honoris regni gubernacula reputabat, et qualiter prodesse magis quam preesse satagebat.”¹⁵

„Studit autem summopere Deo sedula devotione deservire, et ut erga proximum semper esset benignus in affectu, verax in sermone, constans in promissione, iustus in causarum diiudicatione, vigilque et creber in oratione ac sollicitus in cultus Dei ampliacione, nam et si prolixioribus vigiliis in oratione fatigaretur, non delicatum thorum repetebat, sed in exedris ecclesiarum pausabat. Item duas ecclesias episcopales construxit et sufficientibus redditibus dotavit, et tam multas fecit elemosinas, ut ecclesia omnis Hungarorum usque hodie enarrat. In pauperes etiam elemosinis distribuendis iugiter insistebat. Item quod maius est, peccata populi amarissime plangebatur, ac pro defensandis orphanis et pauperibus se ipsum periculis exponebat, multis quoque sanctis operibus insistens humilissime, tantam apud Deum gratiam obtinuit, ut eius merito miraculorum experimenta comprobarent.”¹⁶ E quibus aliqua narremus.

(G) „Quadam siquidem nocte, cum in ecclesiam Waradiensem, ut consueverat, intrasset et oraret, cubicularius eius, qui foris expectabat, pre nimia mora tedio affectus surrexit et introscepit, viditque beatum Ladislaum tanquam glorificato corpore fulgentem et mirabiliter in aere sublimatum. O vere beatum virum, quem in carnea mole constitutum Christi amor et gratia sublevabat de terrenis ad celestium consortia.”¹⁷ „Post hec cum latrunculi Byssenorum irrupissent confinia Hungarie et viros ac mulieres abduxissent captivos, ipse rex beatus cum exercitu insequens pervenit in solitudinem magnam, nec habebant, quod manducarent. Videns ergo suos fame periclitari avulsus ab eis seorsum in oratione se prostravit, ut Deus, qui manna paverat in deserto filios Israel, populum christianum non sineret fame perire. Surgens ab oratione cum reverteretur ad castra exercitus, ecce grex cervorum et bubalorum ei obviavit, et cum eodem simul in medium exercitus deposita feritate convenit. Tunc omnes laudantes et glorificantes Deum in sancto suo, per quem misericordiam sunt consecuti, accesserunt, et tulit unusquisque de animalibus, quantum sibi sufficebat, et saturati sunt.”¹⁷

„Tantam denique pietatem in omnes exhibebat, ut mutato vocabulo rex pius ab omnibus vocaretur.”¹⁸ „Rigorem quippe iusticie lenitate temperans misericordie, talem se erga subditos exhibebat, ut potius ab eis amaretur, quam timeretur.”¹⁹ „In examinandis etiam iudiciis non tam iudicare quam iudicari, sibi quoque magis terribile iudicium imminere credebat, quam his, qui ab eo iudicabantur.”²⁰

„Ex fervore autem devotionis Hierosolimam se iturum voverat, ut ubi sanguis Domini Iesu pro nostra redemptione fusus est, ibi sanguine suo contra inimicos crucis Christi dimicaret. Tunc quoque duces Francorum, Lothoringorum et Alemanorum, qui cum exercitu Domini illuc profecturi erant, omnes pariter pius Ladislaum sibi in preceptorem concorditer preficere disposuerant. Prius autem quam illi in Hungariam convenirent, pius rex urgente necessitate in expeditionem contra Bohemos profectus, ibique repentina egritudine correptus, convocatis regni principibus sacramentis premunitus felicissime migravit ad Christum. Planxit autem eum universa multitudo Hungarorum, omnis etas et conditio cleri et populi trium annorum spacio, in vestibibus squalidis, choreas non duxerunt toto illo tempore, et genus omne musicorum siluit per totum regnum.”²¹

(3) (H) Circa tertium principale de eius gloria sit pro conclusione, quod beatus Ladislaum

¹⁵ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 518, 3–11.

¹⁶ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 518, 22–24; 519, 16–18; 519, 8–13.

¹⁷ *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 520, 5–17.

¹⁸ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 519, 5–6.

¹⁹ *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 518, 27–519, 1.

²⁰ *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 518, 25–27.

²¹ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 521, 12–522, 20.

in gloria fore magnus claruit miraculis pluribus. E quibus aliqua pro complemento inseramus. „Unum est, quod cum ipse sepulturam sibi elegisset in ecclesia Waradiensi, principes autem Hungarie ob ardorem dierum canicularium vellent suum corpus deferre ad sepeliendum in ecclesia Albensi, que propinquioris distantie et brevioris vie erat. Venerunt interim dietam facientes ad diversorium, ubi fatigati pre labore itineris et tristitia dormierunt. Surgentesque de somno currum, in quo erat corpus beati Ladislai, non comparere videntes, contristati sunt et ceperunt per vias et loca discurrere requirentes. Tandem conversi ad viam, que ducebat Waradinum, viderunt ecce recto itinere currum ipsum cum corpore in eo posito ultro currentem sine subvectione cuiuslibet animalis versus Waradinum, quo divinitus per angelos portabatur. Quod miraculum videntes Deum laudaverunt, et sic iter suum versus Waradinum sine omni hesitatione direxerunt.”²²

„Item aliud miraculum, quod cum in ecclesia Waradiensi sanctum corpus sepelientes officium dicerent mortuorum, quidam de circumstantibus dicebat fetere corpus illud, reliquis omnibus suavissimam odoris fragrantiam sentientibus, retortum est ilico mentum illius ad dorsum, et reflecti non poterat, qui cum penitens lacrimabiliter misericordiam postularet procidens ad corpus sanctum, sanitatem recuperavit, sed cicatrix in mento eius occaluit.”²³

„Dicitur etiam, quod audite sint tunc voces angelorum canentium introitum misse de confessore.

Item alia quam plurima miracula cepit facere mox Deus benedictus ipsius beati Ladislai merita invocantibus, videlicet cecis multis visum, surdis auditum, mutis loquelam, claudis gressum, leprosis munditiam tribuendo, que longum est per singula enarrare.”²⁴

„In ipsa etiam hora canonisationis eius stella preclari fulgoris stetit supra in directo monasterii, ubi sanctum eius corpus quiescit a sexta hora diei per spacium fere duarum horarum, quam maxima multitudo populorum perspicue aspexit gaudio ingenti. Et ipsa hora puer quidam, qui loco manuum et pedum tumida carnis massa ossibus penitus carens fluitabat, ipsius beati Ladislai meritis ossa integra et perfectam recepit sanitatem.”²⁵ Ad laudem Domini Iesu Christi aliqua preter hec miracula, que ob brevitatem hic dimisi, vide si placet infra serm. II. I, K. Ad ipsius ergo merita confugientes rogemus Deum, ut perducatur nos in celum. Amen.

---

²² *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 522, 21–523, 23.

²³ Cf. *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 523, 28–524, 3.

²⁴ *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 524, 9–11.

²⁵ *Legenda s. Ladislai*, SRH II, 526, 7–20.